

3. tervezet

Tevékenység:

A tevékenységet vezeti:

A tevékenység helye: (óvoda, csoport, korcsoport)

A tevékenység ideje: (év, hónap, nap)

Fejlesztési feladatok:

(a fejlettségi szinteknek megfelelő módon és mértékben az egyes gyerekekre vagy csoportokra megfogalmazva)

A külső világ tevékeny megismerése – matematika

... óvoda; ... csoport
4-7 év (vegyes életkor)

A tudatos megfigyelés képességének fejlesztése az irányok összehasonlításával,
Az emlékezet fejlesztése a sorrendek újraalkotásával,
A síkbeli tájékozódás fejlesztése a „vonatok” haladási irányának meghatározásával, a jellel adott irányok követésével, az útvonalak megtervezésével;
A vonalon való tájékozódás fejlesztése a kialakuló útvonalak mentén elhelyezkedő objektumok és az egy sorban ülő gyerekek egymáshoz viszonyított helyzetének megfigyelésével, felidézésével,
Problémaérzékelés, a probléma-megoldási képesség fejlesztése;
Az alkotó, divergens gondolkodás kezdeteinek alapozása a különböző útvonalak tervezésével;
Kommunikációs képességek fejlesztése a tapasztalatok verbális közlésével; szókincsbővítés a várhatóan kevesek által ismert kifejezések – menetirány, nyíl, ... - értelmezésével konkrét helyzetekhez kapcsolva.

Fejlesztési tartalom:

Tájékozódás a síkon; irányok követése közlés, jelzés alapján; sorrend

Szervezeti forma:

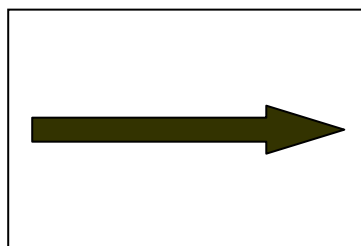
Játékba ágyazott, kezdeményezett
Egyéni, mikrocsoportos és frontális tevékenykedés pedagógusi irányítással és öntevékenyen

A tervezett módszerek:

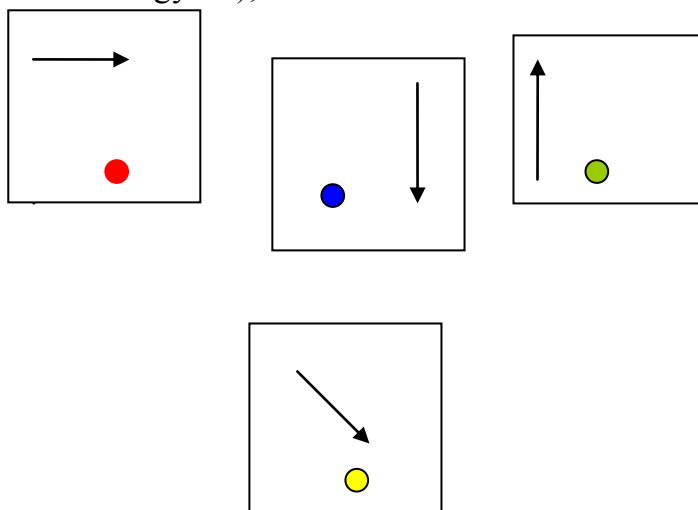
Tevékenykedtetés; bemutatás, bemutattatás, beszélgetés; gyakorlás; ellenőrzés; szükség szerinti értékelés.

A felhasználni kívánt eszközök:

Könyvek, képek vonatokról;
A csoportszoba berendezési tárgyai (székek, asztalok, a sarkokban elhelyezett jól látható nagyobb tárgyak);
4 db A4-es lap, rajtuk középen egy-egy nyíl (piros, kék, zöld és sárga);

Kártyák nyilakkal és színes körökkel, amiket a gyerekek választanak (mindegyikből legalább a létszám negyede);

Babzsákok;

Nagy képek (vasútállomás/ház, facsoport, tó, lovarda/több ló, vár);

4 nagy csomagolópapír, kisebb képek (4 ház, 4 vár, 4 facsoport, 4 ló, 4 tó), 4 kisautó, színes zsírkréta.

A tevékenység előzményei:

1. Az óvoda és környezetének bejárása; útvonalak megbeszélése.
2. Téri viszonyok tapasztaltatása; mozgásos játék az udvaron.
3. Gyöngyfűzések; sorrendek megfigyelése.

A tevékenység helye a gyermeki élmény-körben:

Közlekedés, kirándulás

Kidolgozás

A tevékenység tervezett menete	A tevékenység vezetése
<p>I. A tevékenység feltételeinek megteremtése</p> <p>1. Szervezés:</p> <p>A gyerekek érkezése előtt előkészítem a vonatokról szóló könyveket, az ilyeneket ábrázoló képeket.</p> <p>Kialakítok a szobában (vagy máshol) 6-7 m oldalhosszúságú négyzet alakban egy bútor nélküli részt a tervezet végén látható rajz szerint.</p> <p>Kikészítem a többi, később használandó eszközt is.</p> <p>2. Pszichés feltételek biztosítása:</p> <p>a) Az érkező gyerekek figyelmét a könyvekre próbálom irányítani; lapozgatás közben beszélgetést kezdeményezek arról, hogy ki utazott már vonaton, milyen a kocsi belseje.</p> <p>b) Elmondom (ha ismerik, a gyerekekkel együtt) Weöres Sándor: Kocsi és vonat című versét:</p> <p><i>Jön a kocsi, fut a kocsi: patkó-dobogás.</i></p> <p><i>Jön a vonat, fut a vonat: zúgó robogás.</i></p> <p><i>Vajon hova fut a kocsi? Három falun át!</i></p> <p><i>Vajon hova fut a vonat? Völgyön-hegyen át!</i></p> <p><i>Zim, zim, megy a gép, megy a gép, fut a sínen a kerék, forog a kerék.</i></p> <p><i>Zum, zum, nagy az út, nagy az út, fekete az alagút, A masina fut.</i></p> <p>Beszélgetünk arról, hogy a lovaskocsin hányan utazhattak és milyen távolságra, milyen utakon...</p>	<p>„Van kedvetek hozzá, hogy játékból</p>

c) Felvetem, hogy játsszunk el együtt egy vonatutazást. Arra kérem a gyerekeket, hogy messziről figyeljék, mit csinálók. Az üresen hagyott szoboraszben székeket (4-5) helyezek el egy sorban egymás mögött, elmondom, hogy ezek ülések egy vasúti kocsiban.

II. Tartalmi feldolgozás – tevékenységek leírása a matematikai tartalom kiemelésével

1. Adott darabszámnál nem nagyobb keresése tapasztalati úton; a több lehetőség felismertetése; több jó válasz keresésének szorgalmazása

Megbeszéljük, hogy ez egy különleges vonat, mert csak egy kocsija van.

2. Az állások összehasonlítása, a kétféle lehetséges irány felismertetése, a menetirány kiválasztása

Ha a gyerek mozgásából nem látszik egyértelműen, hogy az elképzelt sín mentén halad, akkor a vállát fogva mögéje állok, irányítom.

Megbeszéljük, hogy aki a széken ül, az mikor ül menetirányban. (Még egy széket elhelyezek olyan helyzetbe, ahogyan a vonat székei állnak. Egy fejlettebb, érdeklődő gyerek a székre ülve és azt előre és hátra mozdítva bemutatja az elmozdulásokat.)

Leszögezem, hogy ezen a vonaton mindenki menetirányban ül.

3. Az irányok tudatosabb megfigyelése, megkülönböztetése, megnevezése

Azt fogalmazzuk meg, hogy **merre, mi felé** megy a vonat.

Újabb irányok bemutatása, megnevezése.

Beállok a széksor mögé.

4. Jel (nyíl) értelmezése, viszonyítás

Leteszem a széksor mellé a földre a haladási irányt mutató színes (piros) nyilat

vonaton utazzunk?”

„Figyeljétek meg, hogy mit csinálók! Gyertek ide, hogy jól lássátok!”

„Mit gondoltok, hányan utazhatnak ebben a kocsiban?”

Ha 5 szék esetén azt mondják, hogy öten, akkor megkérdezem: „4 utas nem lehet ebben a kocsiban? És 3?”

„Merre mehet ez a vonat? Ki tudja megmutatni úgy, hogy arra lépeget, amerre a vonatsín vezet?”

„Mutasd meg azt is, hogyan mehet visszafelé!” (Lehet, hogy a gyerek elsöre hátraarcot csinál és úgy megy az ellenkező irányba, de az is lehet, hogy nem fordul meg, csak hátrafelé lépeget.) Mindkettőt bemutatjuk.

„Mi felé megy most ez a vonat?” (Kilépve a képzelt utazásból, mondhatják, hogy az ablak felé vagy a ... felé.)

„Mi felé mehetne innét egy másik sínen a vonat? Képzeljétek el! Mutasd meg ..., te hogyan gondold!”

„Mit mutathat ez a nyíl? Hol láttatok már ilyet?” Azt a választ erősítem meg, amelyben megfogalmazódik a haladási irány. (Mozgással, közlekedéssel

<p>Sorban, egymás után – időt adva a megfigyelésre - leteszem a másik három (kék, zöld, sárga), nyilat ábrázoló lapot a rajznak megfelelően a földre.</p> <p>A kisebbek segítőkészségét is dicsérem, ha valaki nem a feltételnek megfelelően helyez el széket, azt szó nélkül javítom.</p> <p>Megbeszéljük, hogy hány szék legyen egy-egy kocsiban (lehetőleg mindegyikben ugyanannyi, a létszámtól függően 4 - 6)</p> <p>Elfoglalják a helyeket. Két vállalkozó gyerek kiosztja a babzsákokat, minden utazónak egyet.</p> <p>Bemutatom, hogy milyen egy beszállókártya.</p> <p>Elmondom, hogy a színes kör a lap alján van.</p> <p>Fejlettebb gyereket (Z)választok a jelentkezők közül. Elforgatott helyzetben adok egy kártyát a kezébe.</p> <p>Kiterítem képpel felfelé a padlóra az összes lapot.</p> <p>Megfigyeljük, mit választ Barnus. Közben őt is és a többieket is arra kérem – magam is megmutatom, hogyan - , hogy álljanak a rajzon A-val jelölt részre úgy, hogy lássák az összes vonatot egyszerre.</p> <p>(A kártyákon lévő körök és a nagy lapon látható nyilak színe segítheti a kisebbeket az irányok azonosításában. Ha egy kisgyerek csak ezt az összehasonlítást használta a vonat kiválasztásához, a későbbi megbeszélésben megértheti az irányok egyeztetésén alapuló válogatást is.)</p>	<p>kapcsolatban: \approx arra kell/lehet menni) Elmondom a nyíl hegyére mutatva, hogy arra megyünk, amerre a nyíl hegye mutat.</p> <p>„Ezek a nyilak is egy- egy vonatkocsi mellett állnak.”</p> <p>„Kérem, hogy segítsetek” Helyezzünk el székeket egymás mögött ezekben a kocsikban is! Minden utas előre, a menetirányba nézzen!”</p> <p>„Ki akar velünk utazni? Az megkapja az úticsomagját.”</p> <p>„Az utasok csak beszállókártyával/jeggyel szállhatnak fel. „</p> <p>„Z. mutasd meg, hogyan tartsuk a kártyát, hogy jó helyre szálljunk!”</p> <p>„Minden utazó választhat majd magának kártyát és beülhet abba a kocsiba, amelyikbe az szól. De előbb megfigyeljük, hogyan száll be az első utas” „Ki lesz az első beszálló? Barnus, te szeretnél választani először?”</p> <p>„Figyeljük meg, mit választott!”</p> <p>„Álljatok ide mellém, hogy mindenki ugyanúgy lássa a képet és a vonatokat!”</p> <p>„Barnus, tedd a földre magad elé a kártyádat! A színes kör legyen azon a szélen, amelyik a legközelebb van hozzád!</p> <p>„Melyik kocsiban lesz a helyed?”</p> <p>„Válasszon kártyát magának mindenki, aki utazni szeretne! Üljetek be abba a kocsiba, amelyikbe a kártya szól!”</p> <p>„Úgy helyezkedjete el, hogy ne legyen előttetek üres szék!”</p>
--	---

Választunk 4 kalauzt, aki segít ellenőrizni, hogy az utas jó kocsira ült-e, ill. miért nem tudott leülni. Ha probléma adódik, együtt keressük a megoldást. Pl. ha már minden hely foglalt azon a kocsin, amire a jegy szól, választhatnak együtt egy másik jegyet, előre kinézve, hogy milyen érdemes.

5. (el is hagyható)

Téri viszonyok és irányok megadására szolgáló kifejezések helyes értelmezésének ellenőrzése

A babzsákokat elhelyezik egymás után az utasításokban mondott helyre.

6. Sorrendek, sorszámok- tájékozódás a vonalon

(A tevékenységekből a gyerekek érdeklődésétől, elfáradásától függően végeznék el valamennyit.)

Ha egy sorban a gyerekek sorrendje pl. Marci, Tomi, Liza, Ági, Juli, és Marci megnevezi Tomit, aki közvetlenül mögötte ül, akkor, megkérdezem, hogy Liza mögötte ül-e vagy sem.

7. Tájékozódás a síkon; útvonalak tervezése, bejárása; a sorrend megfordítása

Elkezdem elrakni az átlós sor székeit az asztalokhoz. Segítségüket kérem, hogy a többi széket is helyezték vissza az asztalokhoz, amiket közben úgy rendezek el, hogy később le tudjanak ülni köréjük a gyerekek.

A földre helyezek kivágott képeket a

„Megvan-e a csomagod?”

„Hová tegyük a csomagot?”

„Tedd a széked *mellé* a földre! Most emeld a fejed *föle* a csomagtartóba! Helyezd el a széked *előtt* a földön! Legyen a széked *mögött* a földön!” Utoljára: „Tedd a széked *alá* és hagyd is a széked *alatt!*”

„Keresem minden kocsiban az első ülés utasát. Állj fel! Honnan tudod, hogy te vagy az első helyen? Mondd meg, ki ül mögötted!”

„Kik ülnek még Marci mögött?”

„Ki ül az utolsó helyen? Álljon fel! Biztos, hogy te vagy az utolsó helyen a sorban?”

„Álljon fel mindegyik sorban a 3. helyen ülő kisgyerek! Nézzük meg, helyesen döntöttek-e!”

Cseréljen helyet az előtte ülővel! Most hányadik helyen ül? Most cseréljenek helyet a 3. helyen ülő gyerek sorbeli szomszédjai! Mindenki üljön egy hellyel előrébb! Ki nem tudja ezt megtenni? Aki az első ülésen ült, az menjen az utolsó helyére!

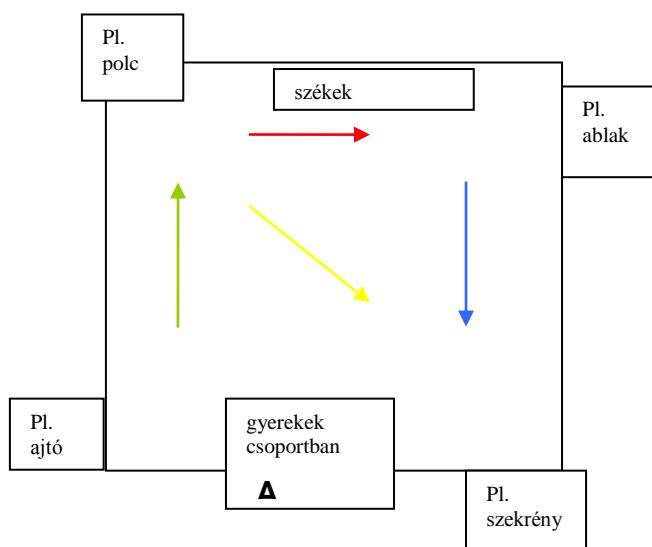
„Megérkeztünk a célunkhoz, véget ért az utazás. Szálljatok ki a vonatból!

A kocsik most továbbmennek. Mi itt maradunk.”

„Gyertek ide körém! Megmutatom, hogy miként folytatódik az utazás.”

<p>tervezet végén látható elrendezésben.</p> <p>Megneveztetem, amit látnak, elmondom, hogy itt szálltunk le, úticélunk a vár, de meg akarunk látogatni az állomásról indulva több helyet is.</p> <p>Nem kívánom magyarázni, hogy mit jelent az „ugyanaz az útvonal” kifejezés, de bemutatunk közösen azonos és nem azonos útvonalakat is.</p> <p>Ha a csoport összetétele, érdeklődése és az előzetes tapasztalataim ezt lehetővé teszik, több feltételt is megszabok (pl. Érintsen minden látnivalót az úton), kérdéseket teszek fel (pl. Igaz-e, hogy a tónál előbb jártál, mint az erdőben), elképzelt útvonal állomásait soroltatom oda és visszafelé is...</p> <p>Mikrocsoportban folytathatják, ha kedvük van.</p> <p>4 asztalra leteríték egy-egy nagy papírlapot, amin ugyanolyan képek vannak, mint előbb a földön, és elhelyezek egy-egy játékautót, zsírkrétákat.</p>	<p>„Ki mutatja be, hogy ő merre menne?” Egy gyerek lépeget. „Mondd el, amit sorban meglátogatsz! (Pl. állomás, erdő, tó, vár) „Ki tud más útvonalon elmenni a várba?”</p> <p>Az érintett helyek nevét sorolhatja a lépegető, de mondhatják mások is. Indulhat egyszerre 2 gyerek, és kérhetjük őket, hogy ne menjenek ugyanazon az útvonalon.</p> <p>„Most indulj vissza a várból az állomásra ugyanazon az útvonalon, amin jöttél! Mondjátok el, hogyan következnek egymás után a visszaút állomásai!”</p> <p>„Ha van kedvetek, folytassátok az asztalnál az útvonalak tervezését, bejárását, elmondást. Le is rajzolhatjátok, hogy ki merre menne.”</p>
--	---

A vonatozáshoz tervezett szobarész képe:

Az útvonalak lehetséges állomásai:

vá

erdo

lovakda

to

ház/állomás
